

Rada
Európskej únie

V Bruseli 2. februára 2023
(OR. en)

5809/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0017(NLE)**

**TRANS 29
RELEX 103**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	1. februára 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 46 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v spoločnom výbore zriadenom Dohodou medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave, pokiaľ ide o rokovací poriadok spoločného výboru a pokračovanie dohody

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 46 final.

Príloha: COM(2023) 46 final

V Bruseli 1. 2. 2023
COM(2023) 46 final

2023/0017 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v spoločnom výbore zriadenom Dohodou medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave, pokiaľ ide o rokovací poriadok spoločného výboru a pokračovanie dohody

DŮVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v spoločnom výbore zriadenom Dohodou medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave podpísanou 29. júna 2022 v Lyone¹ (ďalej len „dohoda“), pokiaľ ide o

- prijatie rokovacieho poriadku spoločného výboru v súlade s článkom 7 ods. 6 dohody,
- pokračovanie dohody v súlade s jej článkom 7 ods. 2.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Zhrnutie dohody

Cieľom dohody je dočasne uľahčiť cestnú nákladnú dopravu medzi Ukrajinou a Európskou úniou a cez tieto územia, a to udelením dodatočných práv na tranzit a prepravu tovaru medzi Ukrajinou a EÚ v reakcii na nezákonnú agresiu Ruska voči Ukrajine a výrazné narušenia, ktoré spôsobuje pre všetky druhy dopravy na Ukrajine. Zahŕňa aj opatrenia na uľahčenie uznávania vodičských dokladov. V súčasnosti sa uplatňuje do 30. júna 2023.

Spoločný výbor bol zriadený s cieľom dozerieť na uplatňovanie a vykonávanie dohody a toto uplatňovanie a vykonávanie monitorovať. Rozhoduje predovšetkým o prijatí vlastného rokovacieho poriadku a pokračovaní dohody. Pokiaľ ide o pokračovanie dohody, spoločný výbor o ňom rozhodne najneskôr tri mesiace pred uplynutím platnosti dohody, teda najneskôr 31. marca 2023. Podľa článku 7 ods. 5 dohody spoločný výbor prijíma svoje rozhodnutia na základe konsenzu.

2.2. Monitorovanie dohody

V článku 7 ods. 1 dohody sa zaviedla povinnosť monitorovať dohodu predovšetkým prostredníctvom pravidelného preskúmania jej fungovania z hľadiska jej cieľov. V tomto kontexte ukrajinské orgány poskytli Komisii údaje o vykonávaní tejto dohody. Tieto údaje sa týkajú najmä tretieho štvrťroka 2022, teda prvých troch mesiacov uplatňovania dohody, a vyplýva z nich toto:

- **Dohoda úspešne prispela k umožneniu vývozu ukrajinského poľnohospodárskeho tovaru cez koridory solidarity.** Koridory solidarity boli do 1. augusta 2022 jedinými obchodnými koridormi, ktoré mala Ukrajina k dispozícii na vývoz svojich poľnohospodárskych výrobkov. V prvom mesiaci uplatňovania (júl 2022) dohoda umožnila vývoz takmer pol milióna ton ukrajinského poľnohospodárskeho tovaru, čo je v porovnaní s 320 000 tonami vyvezenými v júni 2022 výrazný nárast.
- Od 1. augusta 2022 uľahčovala vývoz väčšieho množstva ukrajinských obilnín, olejní a súvisiacich výrobkov z troch ukrajinských čiernomorských prístavov aj Čiernomorská iniciatíva pre obilniny. **Dohoda však vývoz cez Čierne more dopĺňala, čím prispela k celosvetovej potravinovej bezpečnosti a k podpore ukrajinského hospodárstva.** Vývoz poľnohospodárskych výrobkov cestnou

¹ Ú. v. EÚ L 179, 6.7.2022, s. 4.

dopravou sa skutočne naďalej zvyšoval, a to aj po začatí Čiernomorskej iniciatívy pre obilniny, a v októbri 2022 dosiahol 640 000 ton.

- **Dohodou sa uľahčil vývoz iného ukrajinského tovaru, na ktorý sa Čiernomorská iniciatíva pre obilniny nevzťahuje.** Uvedená iniciatíva sa vzťahuje len na obilniny, olejninu a súvisiace výrobky. Z tohto dôvodu dohoda umožnila vývoz iných poľnohospodárskych výrobkov, napr. hydínového mäsa a ovocia. V júli, auguste a septembri 2022 predstavoval poľnohospodársky tovar, na ktorý sa nevzťahuje Čiernomorská iniciatíva pre obilniny, takmer polovicu celkového poľnohospodárskeho vývozu uskutočňovaného cestnou dopravou.
- Dohodou sa takisto uľahčil vývoz nepoľnohospodárskych výrobkov, najmä priemyselných výrobkov, ktoré nemožno vyvážať v rámci Čiernomorskej iniciatívy pre obilniny. Vývoz nepoľnohospodárskych výrobkov cestnou dopravou v júni, júli a auguste 2022 priniesol ukrajinským podnikom viac ako 1,6 miliardy USD a poskytol tak ukrajinskému hospodárstvu podporu, ktorú tak veľmi potrebuje.
- Okrem toho v súvislosti s Čiernomorskou iniciatívou pre obilniny panujú mnohé nejasnosti a jej trvanie je obmedzené (18. novembra 2022 bolo predĺžené na ďalších 120 dní). Zároveň boli v rámci kontrol zaznamenané nedostatky, čo mnohé zainteresované strany pobáda k tomu, aby sa radšej spoliehali na koridory solidarity vrátane cestnej dopravy. V tejto súvislosti **dohoda poskytuje záchrannú sieť ukrajinským poľnohospodárom a podnikom, ako aj celosvetovej potravinovej bezpečnosti.**
- Dohodou sa takisto povolil tranzit ukrajinského tovaru (poľnohospodárskeho aj nepoľnohospodárskeho) cestnou dopravou cez EÚ do tretích krajín. V júli, septembri a auguste 2022 dohoda umožnila vývoz ukrajinského tovaru do tretích krajín v hodnote presahujúcej 1 miliardu USD a priniesla tak ukrajinskému hospodárstvu dodatočný zdroj príjmov.
- **Dohoda zároveň pomohla Ukrajine doviesť tovar, ktorý potrebuje, ako sú potraviny, humanitárna pomoc alebo energia.** Rumunsko napríklad zriadilo špecializované konvoje nákladných vozidiel, ktoré na Ukrajinu vozia veľmi potrebné palivo.
- **Dohoda je prospešná aj pre EÚ.** Ak porovnáme obdobie od apríla do júna 2022 pred podpísaním dohody (4 222 miliónov USD) a obdobie od júla do septembra 2022 bezprostredne po podpise dohody (5 849 miliónov USD), vývoz z členských štátov na Ukrajinu sa zvýšil o 38,3 %. Vývoz z EÚ na Ukrajinu uskutočňovaný cestnou dopravou je vyšší ako dovoz cestnou dopravou z Ukrajiny do EÚ. Komisia pozorne monitoruje vplyv dovozu na trhy EÚ.
- Práva udelené ukrajinským dopravcom na základe dohody viedli približne k 40 % zvýšeniu počtu operácií cestnej dopravy ukrajinských dopravcov na cestách EÚ. Konkrétnejšie, v júli, auguste a septembri 2021 uskutočnili ukrajinskí dopravcovia na cestách EÚ 106 641 operácií cestnej dopravy v porovnaní so 152 534 operáciami v júli, auguste a septembri 2022, čo predstavuje nárast o 43 %.
- Dohoda takisto výrazne znižuje záťaž pre ukrajinské odvetvie cestnej dopravy a štátne orgány v súvislosti s administratívnymi formalitami spojenými s vydávaním povolení. Tomuto odvetviu poskytla aj strednodobú perspektívu tým, že umožnila lepšie plánovanie jeho činnosti.

- Dohoda umožnila prístup orgánov členských štátov k systému overovania vodičských preukazov, čím sa výrazne zlepšil boj proti podvodom a falšovaniu. Opatrenia na zavedenie nástrojov na overovanie digitálnych vodičských preukazov a osvedčení o odbornej spôsobilosti ešte prebiehajú.

2.3. Spoločný výbor

Článkom 7 dohody sa zriadil spoločný výbor, ktorý má dozerať na uplatňovanie a vykonávanie dohody a toto uplatňovanie a vykonávanie monitorovať a pravidelne preskúmať jej fungovanie z hľadiska jej cieľov. Podľa uvedeného ustanovenia je spoločný výbor zložený zo zástupcov strán dohody. Rozhodnutia prijíma na základe konsenzu a tieto rozhodnutia sú pre strany dohody záväzné.

Podľa článku 7 ods. 2 sa spoločný výbor zvoláva najneskôr tri mesiace pred uplynutím platnosti dohody, aby posúdil potrebu pokračovania dohody a rozhodol o nej, ako aj o trvaní dohody.

Podľa článku 7 ods. 6 dohody má spoločný výbor prijať svoj rokovací poriadok.

2.4. Pripravovaný akt spoločného výboru o jeho rokovacom poriadku

V súlade s článkom 7 ods. 5 a článkom 7 ods. 6 dohody má spoločný výbor počas prvého zasadnutia prijať rozhodnutie o prijatí svojho rokovacieho poriadku. O rokovací poriadok sa má opierať organizácia a fungovanie spoločného výboru s cieľom umožniť riadne vykonávanie dohody.

2.5. Pripravovaný akt spoločného výboru o pokračovaní dohody

V súlade s článkom 7 ods. 2 a článkom 7 ods. 5 dohody má spoločný výbor počas prvého zasadnutia prijať rozhodnutie o pokračovaní dohody do 31. decembra 2025.

Dôvody predĺženia jej platnosti sú mnohoraké:

- Po prvé, monitorovanie dohody ukázalo, že zohrala zásadnú úlohu v kontexte koridorov solidarity, a tým poskytla ukrajinským poľnohospodárom vitálnu pomoc a tiež prispela k celosvetovej potravinovej bezpečnosti. Zatiaľ čo ukrajinské čiernomorské prístavy zostali nedostupné, dohoda uľahčila vývoz ukrajinského obilia, olejnin a súvisiacich výrobkov cestnou dopravou. Od založenia Čiernomorskej iniciatívy pre obilniny sa vývoz ukrajinského obilia cestnou dopravou naďalej zvyšoval, a tak ďalej dopĺňal vývoz cez Čierne more.
- Po druhé, dohodou sa uľahčil vývoz ukrajinského nepoľnohospodárskeho tovaru, na ktorý sa Čiernomorská iniciatíva pre obilniny nevzťahuje. Dohoda tak pomáha udržať ukrajinské hospodárstvo nad vodou.
- Po tretie, dohoda uľahčila vývoz EÚ na Ukrajinu, a tým priniesla výhody EÚ. Ukrajine umožnila dovážať z EÚ tovar, ktorý potrebuje, najmä naliehavo potrebnú energiu a humanitárnu pomoc.
- Po štvrté, dohoda nepriniesla dramatický nárast počtu ukrajinských prevádzkovateľov cestnej dopravy na cestách EÚ. Prevádzkovatelia dopravy z EÚ sa naďalej zdráhajú ísť na Ukrajinu, pretože dopravu na ukrajinskom území poisťovne z EÚ väčšinou nepokrývajú a vodiči z EÚ zo zrejmých dôvodov nie sú ochotní na Ukrajinu ísť. Dohoda preto nepredstavuje konkurenčnú hrozbu pre prevádzkovateľov

dopravy z EÚ a počas obdobia, na ktoré sa navrhuje predĺženie jej platnosti, sa to pravdepodobne nezmení.

- Po piate, dohoda by sa mala chápať aj ako nástroj na uľahčenie obnovy Ukrajiny v primeranom čase po skončení útočnej vojny Ruska proti Ukrajine.

Predĺženie platnosti dohody sa preto musí chápať ako odpoveď Európskej rade, ktorá na svojom zasadnutí 20. a 21. októbra 2022 vyzvala na to, aby Európska únia naďalej zefektívňovala všetky koridory solidarity, keďže „umožňujú vyvážať významný objem ukrajinských plodín, poľnohospodárskych výrobkov a hnojív do krajín, ktoré ich najviac potrebujú“².

Pokračovanie platnosti dohody do 31. decembra 2025 je nevyhnutné, pretože podmienky, ktoré odôvodňovali uzavretie pôvodnej dohody, stále pretrvávajú a pravdepodobne budú pretrvávať ešte dlhý čas. Ruská agresia voči Ukrajine sa stupňuje a väčšina pozorovateľov nepredpokladá, že by sa v blízkej budúcnosti skončila. To tiež znamená, že námorná doprava cez čiernomorské prístavy zostáva veľmi neistá. Čiastočné riešenie priniesla Čiernomorská iniciatíva OSN pre obilniny. Predĺženie tejto iniciatívy je však neisté a rozsah jej pôsobnosti sa zatiaľ obmedzuje na agropotravinové výrobky a hnojivá. Pokračujúce vojenské operácie vo východnej a južnej časti Ukrajiny a súvisiace ničenie dopravnej infraštruktúry v príslušných oblastiach zostanú v blízkej budúcnosti obmedzujúcim faktorom, čo bude brániť vývozu z Ukrajiny na jej tradičné trhy.

Predĺženie platnosti dohody takisto umožní pokračovať v podpore príslušným orgánom členských štátov EÚ v ich boji proti podvodom a falšovaniu.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie, by preto mala podporiť prijatie návrhu rozhodnutia spoločného výboru pripojeného k tomuto návrhu.

4. PRÁVNÝ ZÁKLAD

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia Rady, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie“.

Spoločný výbor je orgán zriadený dohodou, konkrétne Dohodou medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave.

Rozhodnutie, ktoré má Spoločný výbor prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Po prvé, plánovaný akt o prijatí rokovacieho poriadku spoločného výboru bude v súlade s článkom 7 ods. 5 a 6 dohody záväzný podľa medzinárodného práva; po druhé, plánovaný akt o predĺžení

² Závety zo zasadnutia Európskej rady, ktoré sa konalo 20. a 21. októbra 2022; bod 15; EUCO 31/22 z 21. októbra 2022.

platnosti dohody bude v súlade s článkom 7 ods. 2 a 5 dohody takisto záväzný podľa medzinárodného práva.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody. Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia Rady je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa pozícia v mene Únie prijíma. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno označiť za hlavný cieľ alebo hlavnú zložku, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka sú len vedľajšie, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú oblasti cestnej dopravy.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je článok 91 ZFEÚ.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Rozhodnutie spoločného výboru je po jeho prijatí vhodné uverejniť v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v spoločnom výbore zriadenom Dohodou medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave, pokiaľ ide o rokovací poriadok spoločného výboru a pokračovanie dohody

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 91 v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Únia podpísala Dohodu medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave³ (ďalej len „dohoda“), ktorá sa predbežne uplatňuje od 29. júna 2022.
- (2) Článkom 7 ods. 1 dohody sa zriaďuje spoločný výbor, ktorý má dozerat' na uplatňovanie a vykonávanie dohody a toto uplatňovanie a vykonávanie monitorovať a pravidelne preskúmať jej fungovanie z hľadiska jej cieľov.
- (3) Spoločný výbor má prijať svoj rokovací poriadok.
- (4) Podľa článku 6 ods. 1 dohody sa dohoda má uplatňovať do 30. júna 2023. Najneskôr tri mesiace pred uplynutím platnosti dohody sa však má zvolať spoločný výbor, ktorý má posúdiť potrebu pokračovania dohody a rozhodnúť o nej.
- (5) Aby Európska únia aj Ukrajina mohli naďalej využívať pozitívne účinky dohody na uľahčenie cestnej nákladnej dopravy medzi Ukrajinou a Európskou úniou a cez ich územia a na zabezpečenie dobre fungujúcich koridorov solidarity v kontexte ruskej útočnej vojny voči Ukrajine, mala by sa jej platnosť predĺžiť do 31. decembra 2025.
- (6) S cieľom zabezpečiť riadne vykonávanie dohody by sa mal prijať rokovací poriadok spoločného výboru.
- (7) Spoločný výbor má preto prijať rozhodnutie o stanovení svojho rokovacieho poriadku a o potrebe pokračovania dohody, ako aj o trvaní jej platnosti.
- (8) Keďže rozhodnutia spoločného výboru budú pre Úniu záväzné, je preto vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie v spoločnom výbore zaujať k prijatiu rokovacieho poriadku a pokračovaniu dohody,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie v spoločnom výbore zriadenom článkom 7 Dohody medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave (ďalej len „dohoda“), pokiaľ ide o prijatie rokovacieho poriadku spoločného výboru a pokračovanie dohody vrátane trvania

³ Ú. v. EÚ L 179, 6.7.2022, s. 4.

jej platnosti, je založená na návrhu rozhodnutia spoločného výboru, ktorý je pripojený k tomuto rozhodnutiu.

Zástupcovia Únie v spoločnom výbore môžu odsúhlasiť menšie zmeny návrhu rozhodnutia spoločného výboru bez ďalšieho rozhodnutia Rady.

Článok 2

Rozhodnutie spoločného výboru sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*